

פרשת קדושים

פרשת **קדושים** היא פרשת השבוע השביעית בספר ויקרא. היא מתחילה בפרק י"ט פסוק א' ומסתיימת בפרק כ' פסוק כ"ז.

פרשת קדושים היא מהפרשות עם המספר הרב ביותר של חוקים ומצוות בנושאים שונים. המכנה המשותף של כולם- הוא הפסוק הפותח את הפרשה:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל-כָּל-עַדְת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

בין המצוות בפרשה:

מצוות אמוניות : איסור עבודת אלילים; שמירת השבת; איסור שבועת שקר; איסורי כלאיים ושעטנז. דיני קורבנות ופיגולים.

מצוות חברתיות : הציווי "ואהבת לרעך כמוך"; מצוות כיבוד אב ואם; איסורי גניבה, שקר ורכילות; מצוות תוכחה ואיסור נקימה ונטירה; "מפני שיבה תקום והדרת פני זקן".

צדק חברתי: איסור הלנת שכר; איסור נתינת מכשול לפני עיוור; איסור על לקיחת שוחד; מצוות אהבת הגר; ציווי שלא לרמות במידות ומשקלות – מסחר.

מצוות הקשורות בחקלאות בארץ.

איסור על מצוות הנהוגות אצל העמים האחרים מסביב.

בשנים שאינן מעוברות קוראים את פרשת קדושים ביחד עם פרשת אחרי מות.

הפטרה: הספרדים והתימנים מפטירים בספר יחזקאל פרק כ' (הספרדים מתחילים בפסוק ב' והתימנים בפסוק א'; התימנים עוצרים בפסוק ט"ו והספרדים בפסוק כ'). בפרק זה מתאר יחזקאל כיצד ציווה ה', אחרי יציאת מצרים את בני ישראל "את חוקותי ואת משפטי הודעתי אותם, אשר יעשה אותם האדם וחי בהם", וכיצד בני ישראל לא שמרו את הציוויים האלה.

האשכנזים מפטירים בספר עמוס, פרק ט' פסוק ז'-ט"ו. בפרק זה מתאר עמוס את ההבדל בין ישראל לגויים, ומתאר את הגאולה העתידה.

מעמד האדם	ואהבת לרעך כמוך
	הציווי והביטוי "ואהבת לרעך כמוך" מופיע בפרשה שלנו. ישנו סיפור ידוע המסופר על הלל הזקן, שכאשר בא גר שרצה ללמוד את התורה על רגל אחת (כלומר, ללמוד את הרעיון המרכזי של התורה) הלל אמר לו שהעקרון החשוב ביותר הוא "ואהבת לרעך כמוך"
	יז לא-תשנא אֶת-אָחִיךָ, בְּלִבְבְּךָ; הוֹכֵחַ תּוֹכִיחַ אֶת-עַמִּיתְךָ, וְלֹא-תִשָּׂא עָלֶיךָ חֶטְא. יח לא-תִקַּם וְלֹא-תִטּוֹר אֶת-בְּנֵי עַמְּךָ, וְאֶחָבֶתָ לְרֵעֶךָ כְּמוֹד: אָנֹכִי, יְהוָה.
	בני ישראל מצווים לא לשנוא ולא לנטור, אלא להתמודד עם הרגשות הקשים שיש להם ביחס לאנשים שהרעו להם. וכשהם מצווים לעשות זאת, אלוהים מזכיר להם שעליהם להיות סלחנים – לאהוב את האחר כשם שהם אוהבים את עצמם, ולסלוח

<p>לאחר כשם שהם סולחים לעצמם.</p> <p>האם לדעתכם ניתן לאהוב את הזולת כשם שאנחנו אוהבים את עצמנו? האם נכון להתייחס לאחר באותם קני מידה שבהם אנחנו שופטים את עצמנו, למשל: האם אדם בוגר יכול להתייחס למעשים של ילד כשם שהוא מתייחס למעשיו? מדוע חשוב להתמודד עם הרגשות, ולהוכיח את האדם שחשים שפגע בנו ולא לשמור בבטן? למה הלל הזקן אמר שהכלל הגדול בתורה הוא "ואהבת לרעך כמוך"? האם אתם הייתם אומרים את אותו הדבר לאדם שלא מכיר את התורה ורוצה ללמוד את העקרון המרכזי שלה?</p>	
<p>לקט, שכחה ופאה</p> <p>הרעיון על פיו יש להותיר אוכל לעניים בשדה הוא רעיון הומאני (מתחשב באדם) גם בימינו אנו, אבל עוד יותר בתקופה שבה חיו אבותינו. התפיסה המנחה היא שצריך לדאוג לעניים – גם אם לא באמצעות תרומות ישירות, באמצעות תרומות עקיפות.</p> <p>ט ובקצרכם את-קציר ארצכם, לא תכלה פאת שדך לקצר; וְלִקְט קצירך, לא תלקט. י וכרמך לא תעולל, ופֶרֶט כְּרִמְךָ לא תלקט: לְעֵנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם, אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.</p> <p>העניים יכולים לגשת לשדה, ולכרמים ולאסוף את השאריות שהותירו בהם עבורם – פאה היא חלק מהשדה שצריך להשאיר בשדה ולא לקצור, לקט היא כמות קטנה של שיבולים שנופלת בשעה שקוצרים וצריך להשאיר אותה על האדמה, שכחה היא כל תוצרת חקלאית שטורחים לשכוח עבור העניים, עוללות אלו ענבים שגדלו ללא אשכול.</p> <p>מדוע בני ישראל נדרשים להשאיר חלקים מהתבואה שעמלו לגדל? מהו המסר שמועבר כאן לכל אחד ואחד מהמשאירים את המתנות לעניים? מדוע העניים נדרשים להתאמץ בשביל לקבל את המתנות שמשאירים להם? מה הקשר בין רות ומצוות הותרת הלקט (ר' מגילת רות)?</p> <p>מה לדעתכם נכון לעשות בימינו?</p>	<p>תרבות מתחדשת</p>
<p>לפני עיוור לא תתן מכשול</p> <p>הציווי והביטוי "לפני עיוור לא תתן מכשול" מופיע בפרשה שלנו.</p> <p>זֶהוּ הַהִקְשֵׁר: יג לא-תַעֲשֶׂק אֶת-רַעְךָ, וְלֹא תִגְזֹל; לא-תִלְוֶה פְעֻלַּת שְׂכִיר, אֶתְךָ--עַד-בֶּקֶר. יד לא-תִקַּל חֵרֶשׁ--וְלִפְנֵי עֹר, לא תתן מכשול; וְיִרְאֵת מְאֻלְהֵיךָ, אֲנִי יְהוָה. טו לא-תַעֲשֶׂוּ עֵל, בְּמִשְׁפָּט--לא-תִשָּׂא פְּנֵי-דָל, וְלֹא תִהְדָּר פְּנֵי גְדוֹל: בְּצַדִּיק, תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ. טז לא-תִלְךָ רֶכֶל בְּעַמִּיךָ, לא תַעֲמֹד עַל-דַּם רַעְךָ: אֲנִי, יְהוָה.</p> <p>ישנן שתי דרכים להבין את הציווי לא לתת מכשול בפני עיוור. הרמב"ן הבין את הציווי כפשוטו, כלומר, אסור לשים מכשול לפני אדם שאינו רואה. רש"י וכן רוב הפרשנים, הרחיבו את האיסור, משום שחשבו שהעיוור והמכשול הם דימויים לחוסר ידיעה או הבנה שגורמים לאדם לעשות משהו שלא היה עושה אילו היו לו הכלים להבין את מעשיו.</p> <p>איזו פרשנות נראית לכם נכונה יותר בהתחשב בהקשר שבו נאמרים הדברים? האם אתם מכירים דוגמאות לכך שמנסים להכשיל בכוונה, או ההיפך – שמנסים לעזור למי שמתקשה? מה הקשר בין "לפני עיוור לא תתן מכשול" לפסוק המופיע לפניו "לא תלין פעולת שכיר" (כלומר – תמיד תשלם בזמן לאדם שאתה מעסיק)?</p>	<p>ערכים אז והיום</p>